

การศึกษาการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และความเข้มแข็งทางจิตใจที่มีอิทธิพล
ต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตนาในการลาออกโดยส่งผ่านตัวแปรสุขภาวะเชิงอัตวิสัย
ในนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

A Study of Adaptation among New Cadets and the Influence of Mental
Resilience on Cadet Academic Achievement and Turnover Through
Subjective Well-Being Variable Among 1st Year CRMA Cadets

ศรณรินทร์ กาญจนะโนพินิจ^{1*}

ปวริศ ไชยลาโภ²

Sornnarin Kanjananopinit

Pavaris Chailapo

(Received: March 28, 2025; Revised: May 24, 2025; Accepted: June 1, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และความเข้มแข็งทางจิตใจที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตนาในการลาออก โดยส่งผ่านสุขภาวะเชิงอัตวิสัย กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จำนวน 308 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ มาตรการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ มาตรการความเข้มแข็งทางจิตใจ ฉบับภาษาไทย มาตรการสุขภาวะเชิงอัตวิสัย มาตรการเจตนาในการลาออกของนักเรียนนายร้อยใหม่ และคะแนนเฉลี่ยประจำภาคการศึกษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป SPSS ผลการวิจัยพบว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ส่งอิทธิพลทางตรงต่อสุขภาวะเชิงอัตวิสัยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ความเข้มแข็งทางจิตใจส่งอิทธิพลทางตรงต่อสุขภาวะเชิงอัตวิสัยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และพบว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และความเข้มแข็งทางจิตใจส่งอิทธิพลทางบวกต่อสุขภาวะเชิงอัตวิสัย และสุขภาวะเชิงอัตวิสัยส่งผ่านอิทธิพลทางลบต่อเจตนาในการลาออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สรุปได้ว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และความเข้มแข็งทางจิตใจที่สูงจะส่งผลให้นักเรียนนายร้อยใหม่มีสุขภาวะเชิงอัตวิสัยที่สูงขึ้นและนำไปสู่การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและมีเจตนาในการลาออกลดน้อยลง ทั้งนี้ความเข้มแข็งทางจิตใจเป็นปัจจัยที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีขึ้น สุขภาวะเชิงอัตวิสัยเพิ่มขึ้นและลดเจตนาในการลาออกได้ดีที่สุด

คำสำคัญ: การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ ความเข้มแข็งทางจิตใจ เจตนาในการลาออก

^{1,2} ส่วนวิชาทหาร โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จ.นครนายก 26001

Military Science Division, Chulachomklao Royal Military Academy, Nakhonnayok, 26001 Thailand.

*Corresponding Author E-mail: sornnarin.k@gmail.com

Abstract

This research aims to study the effect of the new cadet adaptation on cadet turnover and academic achievement as moderated by mental resilience and mediated by subjective well-being. A survey of 308 1st year CRMA Cadet was conducted. The research instruments were psychological scales and average grade. Data analysis was conducted via SPSS. The result indicated that the new cadet adaptation had a direct and positive influence on subjective well-being and academic achievement at 0.5 statistical significance. Mental resilience also had a direct and positive influence on subjective well-being and academic achievement at 0.1 statistical significance. The new cadet adaptation and mental resilience both had a positive influence on subjective well-being, while subjective well-being had a negative influence on the intention to quit at 0.1 statistical significance. In conclusion, maintaining the new cadet adaptation and mental resilience at a high level will enhance subjective well-being and lead to good academic achievement and low intention to quit. However, mental resilience is the strongest predictor to enhance academic achievement, subjective well-being, and the reduction in the turnover rate among cadets.

Keywords: The New Cadet Adaptation, Mental Resilience, Cadet Turnover

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นสถาบันการศึกษาทางทหารที่มีหน้าที่ในการผลิตนายทหารสัญญาบัตรหลักของกองทัพบกตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โดยนอกจากการให้ความรู้ทางวิชาการและความรู้ทางทหารแล้ว ยังมีการเสริมสร้างคุณลักษณะผู้นำ การปลูกฝังคุณธรรม และความมีระเบียบวินัยอันดีแก่นักเรียนนายร้อยเช่นกัน (โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า, 2558) ในแต่ละปีจะมีนักเรียนเตรียมทหารที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียนเตรียมทหารเข้ารับศึกษาในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าเป็นนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 ในสถานะของนักเรียนนายร้อยใหม่ที่จะต้องรับการฝึกฝนอย่างเข้มงวด นักเรียนนายร้อยใหม่จะไม่สามารถเลือกหรือปฏิบัติสิ่งใดได้อย่างมีอิสระตามใจของตนเอง ดังนั้นช่วงเวลานี้จึงเป็นช่วงเวลาที่นักเรียนนายร้อยใหม่จะต้องปรับตัวเข้ากับระบบนักเรียนนายร้อยใหม่ให้ได้อย่างรวดเร็วและมากที่สุด ซึ่งการเป็นนักเรียนนายร้อยใหม่จะต้องเผชิญกับปัญหาหลายด้าน โดยเฉพาะความคาดหวังจากครอบครัวที่มากขึ้น โดยปกตินักเรียนนายร้อยใหม่จะสามารถปรับตัวเข้ากับระบบใหม่ได้มากน้อยแตกต่างกันไป จากงานวิจัยของรุ่งอรุณ วัฒยากร (2561) แสดงข้อมูลว่า นักเรียนนายร้อยใหม่บางส่วนมีจำนวนตั้งแต่ 3-11 นายในแต่ละปีที่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับระบบใหม่ได้ ทำให้เกิดความเครียด ความวิตกกังวล และเกิดเป็นภาวะซึมเศร้า ซึ่งบางรายที่ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับปัญหาได้จึงเลือกที่จะลาออกจากหลักสูตร และยังคงมีนักเรียนนายร้อยใหม่บางส่วนลาออกอย่างต่อเนื่องในแต่ละปี ดังนั้นในงานวิจัยนี้

จึงต้องการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวกับการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ โดยได้เลือกศึกษาตัวแปรจิตวิทยาเชิงบวกที่จะส่งเสริมให้นักเรียนนายร้อยใหม่สามารถเผชิญกับปัญหาและปรับตัวได้ดียิ่งขึ้น ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยจึงได้เลือกศึกษาตัวแปรความเข้มแข็งทางจิตใจที่จะช่วยทำให้บุคคลสามารถปรับตัวและรับรู้สภาวะเชิงอัตวิสัยที่ดีขึ้นได้ เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนนายร้อยใหม่สามารถเอาชนะและก้าวผ่านสภาพแวดล้อมอันหนักหน่วงจากการฝึกไปได้โดยยังคงสามารถทำหน้าที่ในการฝึกศึกษาได้อย่างดี นั่นคือ การมีสภาวะทางจิตที่ดี การมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี และสามารถลดปัญหาการลาออกของนักเรียนนายร้อยใหม่ได้สำเร็จ ซึ่งผลการวิจัยที่ได้รับจะสามารถเป็นแนวทางในการวิจัยและขยายผลการช่วยเหลือนักเรียนนายร้อยทางด้านจิตวิทยาในเชิงรุกสำหรับการประยุกต์ใช้แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องในการดูแลนักเรียนนายร้อยต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์การวิจัย

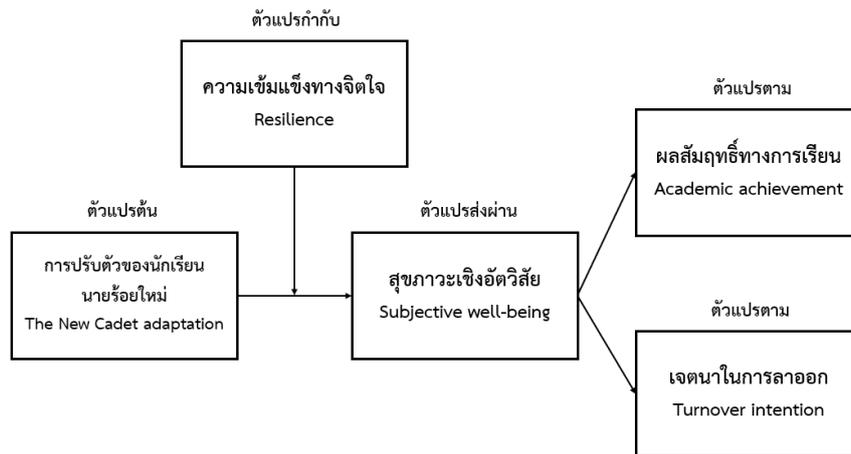
1. เพื่อศึกษาอิทธิพลของการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตนาในการลาออกของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1
2. เพื่อศึกษาอิทธิพลการกำกับของความเข้มแข็งทางจิตใจร่วมกับการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ที่มีต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และเจตนาในการลาออกผ่านการรับรู้สภาวะเชิงอัตวิสัยของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มาจากการศึกษาความสามารถในการปรับตัวของผู้ที่เป็นสมาชิกใหม่ขององค์กรของ Cooper-Thomas et al. (2020) ซึ่งกล่าวถึงการปรับตัวในบทบาทใหม่ที่ดียิ่งจะทำให้เกิดปัจจัยเชิงบวกในการทำงานหรืออยู่ร่วมกัน โดยเฉพาะการปรับตัวที่ดีที่จะทำให้เกิดรับรู้ความสุขในการทำงานหรือใช้ชีวิตจนนำไปสู่การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ในการทำงานและเกิดความผูกพันกับองค์กร อย่างไรก็ตามในบริบทของโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นลักษณะของสถานศึกษา ผู้วิจัยจึงได้ศึกษาผลลัพธ์จากการปรับตัวเป็นรูปแบบของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตนาในการลาออกที่ลดลง โดยมีปัจจัยส่งผ่านเกิดขึ้นคือ การรับรู้ความสุขในชีวิตในรูปแบบของสภาวะเชิงอัตวิสัยตามแนวคิดของ Seligman (2018) ซึ่งเป็นการรับรู้ความพึงพอใจในชีวิตซึ่งเกิดจากความพึงพอใจภายในของบุคคลไม่ว่าอยู่ในสภาพแวดล้อมใดก็ตาม การรับรู้สภาวะเชิงอัตวิสัยจึงเป็นตัวแปรที่เหมาะสมกับการศึกษาในช่วงการฝึกของหลักสูตรนักเรียนนายร้อยใหม่ อย่างไรก็ตาม ผู้วิจัยต้องการที่จะศึกษาปัจจัยที่จะช่วยทำให้นักเรียนนายร้อยสามารถปรับตัวได้ดียิ่งขึ้นในสภาวะการฝึกดังกล่าว จึงได้ศึกษาอิทธิพลกำกับของความเข้มแข็งทางจิตใจตามแนวคิดของ Grotberg (1995) ที่มีต่อการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ ซึ่งคาดว่าจะปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมนักเรียนนายร้อยใหม่ให้สามารถจัดการกับความรู้สึกทางลบจากความเครียดที่กำลังเผชิญ สามารถผ่านช่วงเวลาที่ยากลำบากไปได้อย่างรวดเร็ว ทำให้จิตใจสามารถฟื้นฟูคืนสภาพและปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมได้ดียิ่งขึ้น งานวิจัยนี้จึงมีกรอบแนวคิดเป็นไปตามภาพที่ 1

ภาพที่ 1

กรอบแนวคิดการวิจัย

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ หมายถึง ความสามารถในการเปลี่ยนแปลงความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมไปตาม สิ่งแวดล้อมและสถานการณ์ได้อย่างเหมาะสมของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านบทบาท ด้านความสัมพันธ์ และด้านองค์กร

2. นักเรียนนายร้อยใหม่ หมายถึง นักเรียนนายร้อยที่กำลังศึกษาในระดับชั้นปีที่ 1 และต้องเข้ารับการฝึกในหลักสูตรนักเรียนนายร้อยใหม่เป็นระยะเวลา 6 เดือน

3. ความเข้มแข็งทางจิตใจ หมายถึง ความสามารถในการฟื้นคืนสภาพจิตใจจากการเผชิญปัญหาวิกฤติของชีวิต ด้วยมุมมองและวิธีการคิดรับมือปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอ้างอิงจากประสบการณ์เดิม โดยแบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านความสามารถ ด้านความทนทาน และด้านความสามารถในการปรับตัว

4. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง คะแนนเฉลี่ยสะสมจากการประเมินผลการศึกษาประจำภาค การศึกษาที่นักเรียนเข้ารับการฝึกในหลักสูตรนักเรียนนายร้อยใหม่ของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2565

5. เจตนาในการลาออก หมายถึง ความตั้งใจหรือแนวโน้มของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 ที่ต้องการลาออกจากการเป็นนักเรียนนายร้อยเมื่อมีโอกาส

6. สุขภาวะเชิงอัตวิสัย หมายถึง การประเมินทางความคิดและอารมณ์ความรู้สึกเกี่ยวกับชีวิตของตน ตั้งแต่ห้วงอดีตจนถึงปัจจุบัน โดยแสดงออกในลักษณะของการประเมินถึงความพึงพอใจในชีวิตในแต่ละด้าน และภาพรวมของชีวิตตนเองในทางที่ดี สามารถแบ่งสุขภาวะเชิงอัตวิสัยออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านอารมณ์เชิงบวก ด้านการมีส่วนร่วมในสิ่งที่ทำ ด้านความสัมพันธ์ ด้านความหมายของชีวิต และด้านการบรรลุเป้าหมาย

สมมติฐานการวิจัย

1. การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่มีอิทธิพลทางบวกต่อสุขภาวะเชิงอัตวิสัยโดยส่งอิทธิพลผ่านไป ถึงการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1

2. การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่มีอิทธิพลทางบวกต่อสุขภาวะเชิงอัตวิสัยโดยส่งอิทธิพลผ่านไป ถึงการลดลงของเจตนาในการลาออกของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1

3. ความเข้มแข็งทางจิตใจเป็นตัวแปรกำกับอิทธิพลของการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ในการส่งอิทธิพลต่อการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยส่งอิทธิพลผ่านสุขภาวะเชิงอัตวิสัย

4. ความเข้มแข็งทางจิตใจเป็นตัวแปรกำกับอิทธิพลของการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ในการส่งอิทธิพลต่อการลดลงของเจตนาในการลาออก โดยส่งอิทธิพลผ่านสุขภาวะเชิงอัตวิสัย

วิธีดำเนินการวิจัย

งานวิจัยครั้งนี้ เป็นงานวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มประชากรในการวิจัย คือ นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จำนวน 325 คน และใช้นักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 เป็นกลุ่มตัวอย่างสำหรับพัฒนาเครื่องมือ จำนวน 200 คน ใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามและข้อมูลทางสถิติของคะแนนเฉลี่ยสะสมผลการศึกษากองสภิติและทะเบียนประวัติ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ในการเก็บข้อมูลผู้วิจัยเก็บข้อมูล 2 ครั้ง ในครั้งแรกเป็นการตอบแบบสอบถามจากนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 เพื่อพัฒนาเครื่องมือ จากนั้นจึงเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 โดยการตอบแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form พร้อมทั้งขออนุญาตในการนำข้อมูลคะแนนเฉลี่ยสะสมมาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อได้รับข้อมูลครบถ้วน จึงทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมวิเคราะห์สถิติสำเร็จรูป SPSS โดยใช้คำสั่ง Process ในการทดสอบสมมติฐานด้วยสถิติทดสอบการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) โดยมีห้วงระยะเวลาเก็บข้อมูลตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2565 - กันยายน 2565 รวมเวลา 5 เดือน

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

ผู้วิจัยจึงใช้วิธีกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยตาม Rule of Thumb ของ VanVoorhis and Morgan (2007) โดยแนะนำขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เหมาะสม คือ 200-300 คน ($n=200$ อยู่ในระดับ “พอใช้” และ $n=300$ อยู่ในระดับ “ดี”) ในขั้นตอนการพัฒนาเครื่องมือ ผู้วิจัยได้เก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 2 ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะใกล้เคียง จำนวน 200 คน ซึ่งเป็นขนาดกลุ่มตัวอย่างที่เพียงพอในระดับพอใช้สำหรับการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis) ของเครื่องมือ และในการเก็บข้อมูลจริง เพื่อให้ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างในระดับดีสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูล ($n=300$) ผู้วิจัยจึงเก็บข้อมูลจากนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าจากจำนวนประชากรทั้งหมดของนักเรียนนายร้อยทั้งรุ่น จำนวน 325 คน เพื่อป้องกันการการตกหล่นหรือสูญหายของข้อมูลจากการเก็บข้อมูลจริง มีนักเรียนนายร้อยบางส่วนไปศึกษาต่อต่างประเทศและเจ็บป่วยทำให้ไม่สามารถตอบแบบสอบถามได้ จึงสามารถเก็บข้อมูลได้จริง 309 คน ตัดผู้ที่ตอบแบบสอบถามไม่สมบูรณ์ออก 1 คน จึงเหลือข้อมูลสำหรับการวิเคราะห์จำนวน 308 คน ซึ่งยังคงเพียงพอต่อการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นมาตรวัดที่ผ่านการทดสอบคุณภาพของเครื่องมือแล้ว ดังนี้

1. มาตรวัดการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ (The New Cadets Adaptation Scale) พัฒนาจากมาตรวัด the Newcomer Understanding and Integration Scale (NUIS) ของ Cooper-Thomas et al. (2020) จำนวน 15 ข้อ มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านบทบาท (Role) 5 ข้อ ด้านความสัมพันธ์ (Relationship)

5 ข้อ และด้านองค์กร (Organization) 5 ข้อ จากการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง (construct validity) มาตรฐานต้นฉบับมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ Role=.74, Relationship=.78, Organization=.84 มาตรฐานมี 7 ระดับ (1=ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ไปจนถึง 7=เห็นด้วยอย่างยิ่ง) คะแนนที่สูง หมายถึง การปรับตัวที่ดี จากการทดสอบค่าความตรงสู่สมบูรณ (Convergent Validity) มาตรฐานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับมาตรฐานความเข้มแข็งทางจิตใจในระดับสูง ($r=.71$) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมาตรฐานสุขภาวะเชิงอัตวิสัยในระดับปานกลาง ($r=.58$) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับมาตรฐานเจตนาในการลาออกในระดับต่ำ ($r=-.38$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อกระทง (Item-Discrimination) อยู่ในระหว่าง .46-.75 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .91

2. มาตรฐานความเข้มแข็งทางจิตใจ ฉบับภาษาไทย (Thai Version of The Connor-Davidson Resilience Scale) พัฒนาจากมาตรฐาน the Connor-Davidson Resilience Scale (CD-RISC) ในงานวิจัยของ Xie et al. (2016) จำนวน 21 ข้อ มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านความสามารถ (Competency) 9 ข้อ ด้านความทนทาน (Toughness) 6 ข้อ และด้านการปรับตัว (Adaptability) 6 ข้อ จากการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง มาตรฐานต้นฉบับมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ Competency=.83, Toughness=.91, Adaptability=.86 มาตรฐานมี 5 ระดับ (0=ไม่จริงอย่างยิ่ง ไปจนถึง 4=เป็นจริงตลอดเวลา) คะแนนที่สูง หมายถึง มีความเข้มแข็งทางจิตใจสูง และจากการทดสอบค่าความตรงสู่สมบูรณ มาตรฐานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับมาตรฐานการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ ($r=.71$) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมาตรฐานสุขภาวะเชิงอัตวิสัยในระดับสูง ($r=.71$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีความสัมพันธ์ทางลบกับมาตรฐานเจตนาในการลาออกในระดับต่ำ ($r=-.31$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อกระทงอยู่ในระหว่าง .34-.74 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .92

3. มาตรฐานสุขภาวะเชิงอัตวิสัย (The PERMA-Profilier) พัฒนาจากมาตรฐาน the PERMA-Profilier's ในงานวิจัยของ Giangrasso (2021) จำนวน 15 ข้อ มี 5 องค์ประกอบ ได้แก่ ด้านอารมณ์เชิงบวก (Positive Emotion) 3 ข้อ ด้านการมีส่วนร่วมในสิ่งที่ทำ (Engagement) 3 ข้อ ด้านความสัมพันธ์ (Relationship) 3 ข้อ ด้านความหมายของชีวิต (Meaning) 3 ข้อ และด้านการบรรลุเป้าหมาย (Accomplishment) 3 ข้อ จากการวิเคราะห์ความตรงเชิงโครงสร้าง มาตรฐานต้นฉบับมีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ Positive Emotion=.88, Engagement=.80, Relationship=.90, Meaning=.82, Accomplishment=.86 มาตรฐานมี 11 ระดับ (0=ไม่มีเลย ไปจนถึง 10=ระดับสูงมากที่สุด) คะแนนที่สูง หมายถึง มีการรับรู้สุขภาวะเชิงอัตวิสัยที่สูง จากการทดสอบค่าความตรงสู่สมบูรณ มาตรฐานมีความสัมพันธ์ทางบวกกับมาตรฐานการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ในระดับปานกลาง ($r=.58$) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับมาตรฐานความเข้มแข็งทางจิตใจ ฉบับภาษาไทยในระดับสูง ($r=.71$) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับมาตรฐานเจตนาในการลาออกในระดับต่ำ ($r=-.30$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อกระทงอยู่ในระหว่าง .55-.82 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .93

4. มาตรวัดเจตนาในการลาออกของนักเรียนนายร้อยใหม่ (Cadets Intention to Quit Scale) พัฒนาจากมาตรวัด intent to quit ในงานวิจัยของ Rode et al. (2007) จำนวน 5 ข้อ เป็นมาตรวัด 5 ระดับ (1=ไม่ตรงอย่างยิ่ง ไปจนถึง 5=ตรงอย่างยิ่ง) คะแนนที่สูง หมายถึง การมีเจตนาในการลาออกสูง จากการทดสอบค่าความตรงสู่สมบูรณ์ มาตรวัดมีความสัมพันธ์ทางลบกับมาตรวัดการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ในระดับต่ำ ($r=-.38$) มีความสัมพันธ์ทางลบกับมาตรวัดความเข้มแข็งทางจิตใจ ฉบับภาษาไทยในระดับต่ำ ($r=-.31$) และมีความสัมพันธ์ทางลบกับมาตรวัดสุขภาวะเชิงอัตวิสัยในระดับต่ำ ($r=-.30$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีค่าอำนาจจำแนกรายข้อกระทงอยู่ในระหว่าง .24-.86 ผ่านเกณฑ์ทุกข้อ และค่าความเชื่อมั่นสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค เท่ากับ .85

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ผลการวิจัย ดังนี้ 1) ข้อมูลทั่วไปส่วนบุคคล และข้อมูลพื้นฐานทางสถิติของตัวแปร ใช้สถิติเชิงพรรณนา คือ ค่าเฉลี่ยเลขคณิตและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์แปลความหมายค่าเฉลี่ยออกเป็นแต่ละระดับตามสูตรคำนวณอันตรภาคชั้น (บุญชม ศรีสะอาด, 2545, น. 162) 2) ใช้สถิติวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient) ในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร 3) ทำการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์ผลด้วยคำสั่ง PROCESS (Hayes, 2013) ในการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรกำกับและตัวแปรส่งผ่าน โดยเลือกใช้รูปแบบความสัมพันธ์ที่ 8 (Model 8) ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิจัย

1. ข้อมูลพื้นฐานทางสถิติของตัวแปร

ด้านการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M=5.04$, $SD=.72$) ในภาพรวมนักเรียนนายร้อยใหม่มีการปรับตัวอยู่ในระดับที่ดี โดยเฉพาะด้านการปรับตัวด้านบทบาท ($M=5.34$, $SD=.82$) และด้านความสัมพันธ์ ($M=5.07$, $SD=.86$) ส่วนการปรับตัวด้านองค์กรมีคะแนนเฉลี่ย ($M=4.72$, $SD=.91$) อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านความเข้มแข็งทางจิตใจ มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับสูง ($M=2.76$, $SD=.52$) ในภาพรวมนักเรียนนายร้อยใหม่มีความเข้มแข็งทางจิตใจอยู่ในระดับที่ดี และมีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านความสามารถ ($M=2.80$, $SD=.57$) ด้านความสามารถในการปรับตัว ($M=2.78$, $SD=.59$) และด้านความทนทาน ($M=2.69$, $SD=.59$) อยู่ในระดับสูง

ด้านสุขภาวะเชิงอัตวิสัย มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($M=6.60$, $SD=1.51$) ในภาพรวมนักเรียนนายร้อยใหม่มีสุขภาวะเชิงอัตวิสัยอยู่ในระดับพอใช้ และมีคะแนนเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน คือ ด้านอารมณ์เชิงบวก ($M=6.01$, $SD=2.01$) ด้านการมีส่วนร่วมในสิ่งที่ทำ ($M=6.22$, $SD=1.61$) ด้านความสัมพันธ์

($M=6.64$, $SD=1.69$) ด้านความหมายของชีวิต ($M=6.94$, $SD=1.95$) และด้านการบรรลุเป้าหมาย ($M=6.86$, $SD=1.74$) อยู่ในระดับปานกลาง

สำหรับเจตนาในการลาออกของนักเรียนนายร้อยใหม่ มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับต่ำ ($M=2.11$, $SD=.96$) ซึ่งหมายถึง นักเรียนนายร้อยใหม่โดยรวมมีเจตนาในการลาออกน้อยและสำหรับเกรดเฉลี่ยคะแนนประจำภาคการศึกษา มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับค่อนข้างสูง ($M=2.96$, $SD=.46$) ซึ่งหมายถึง นักเรียนนายร้อยใหม่โดยรวมมีผลการเรียนในระดับค่อนข้างดี

2. ค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

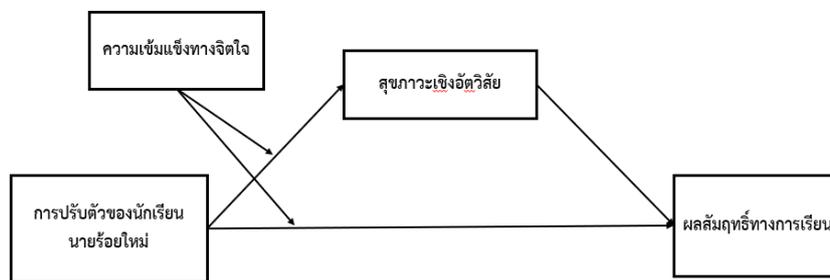
จากการศึกษาความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย พบว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ ความเข้มแข็งทางจิตใจ สุขภาวะเชิงอัตวิสัยและเกรดเฉลี่ยประจำภาคการศึกษา มีความสัมพันธ์ทางบวกซึ่งกันและกันในระดับต่ำถึงสูง โดยมีค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สันอยู่ในระหว่าง .17 ถึง .71 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และตัวแปรทั้งหมดมีความสัมพันธ์ทางลบกับเจตนาในการลาออกในระดับต่ำถึงปานกลาง โดยมีค่าสหสัมพันธ์ของเพียร์สันอยู่ในระหว่าง -.16 ถึง -.53 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จากการวิเคราะห์ค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ทำให้ทราบว่า ความสัมพันธ์ของตัวแปรมีทิศทางที่สอดคล้องกับการทบทวนวรรณกรรมและการตั้งสมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของตัวแปร ด้วยวิธีวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรกำกับและตัวแปรส่งผ่านด้วยโปรแกรม PROCESS

ในการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยคำสั่ง PROCESS รูปแบบความสัมพันธ์ที่ 8 กำหนดจำนวนครั้งของการสุ่มตัวอย่างเท่ากับ 10,000 รอบ ทั้งนี้ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ทั้งหมดเป็นตัวแปรต่อเนื่อง และเนื่องจากตัวแปรตามในงานวิจัยมี 2 ตัวแปร ดังนั้นในการวิเคราะห์รูปแบบความสัมพันธ์จึงแบ่งออกเป็น 2 รูปแบบ ดังนี้

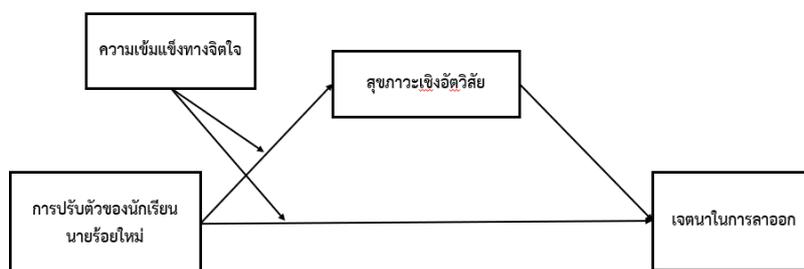
ภาพที่ 2

แผนผังกรอบแนวคิดรูปแบบความสัมพันธ์ที่ 8 ที่ใช้ในการวิเคราะห์ PROCESS รูปแบบที่ 1

ภาพที่ 3

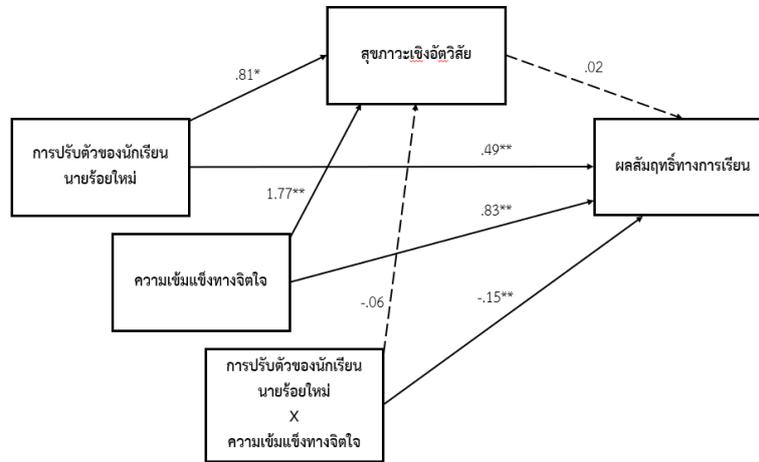
แผนผังกรอบแนวคิดรูปแบบความสัมพันธ์ที่ 8 ที่ใช้ในการวิเคราะห์ PROCESS รูปแบบที่ 2

จากผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรต้น ตัวแปรกำกับและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (รูปแบบที่ 1) สามารถสรุปเป็นภาพแผนผังของรูปแบบความสัมพันธ์ได้ดังนี้

ภาพที่ 4

แผนผังทางสถิติจากการวิเคราะห์ค่าอิทธิพลของตัวแปรรูปแบบที่ 1 (ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน)

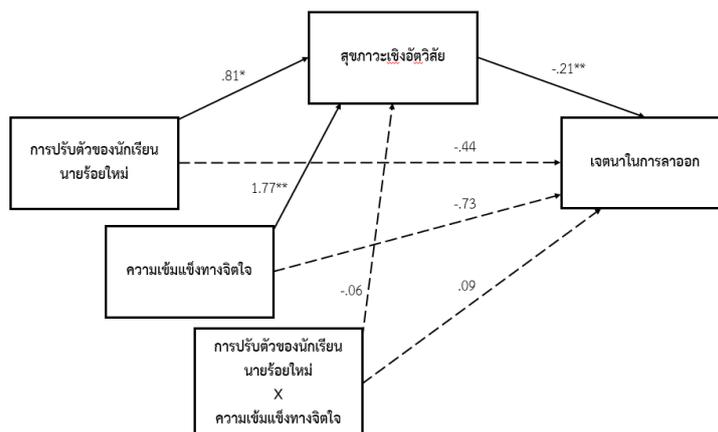

จากภาพที่ 4 สรุปได้ว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่สามารถส่งอิทธิพลทางบวกต่อสภาวะเชิงอัตวิสัย ($B=.81, p<.05$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($B=.49, p<.01$) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในขณะที่ความเข้มแข็งทางจิตใจสามารถส่งอิทธิพลทางบวกต่อสภาวะเชิงอัตวิสัย ($B=1.77, p<.01$) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($B=.83, p<.01$) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เช่นกัน อย่างไรก็ตาม สภาวะเชิงอัตวิสัยส่งอิทธิพลทางบวกต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($B=.02, p>.05$) อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ ยังพบผลว่า ความเข้มแข็งทางจิตใจมีผลปฏิสัมพันธ์ทางลบร่วมกับอิทธิพลของการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่โดยส่งอิทธิพลทางลบต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยตรง ($B=-.15, p<.01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ไม่พบผลปฏิสัมพันธ์ในการส่งอิทธิพลร่วมกันต่อสภาวะเชิงอัตวิสัย ($B=-.06, p>.05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

จากผลการวิเคราะห์อิทธิพลของตัวแปรต้น ตัวแปรกำกับและตัวแปรส่งผ่านที่ส่งอิทธิพลต่อเจตนาในการลาออก (รูปแบบที่ 2) สามารถสรุปเป็นภาพแผนผังของรูปแบบความสัมพันธ์ได้ดังนี้

ภาพที่ 5

แผนผังทางสถิติจากการวิเคราะห์ค่าอิทธิพลของตัวแปรรูปแบบที่ 2 (เจตนาในการลาออก)

จากภาพที่ 5 สรุปได้ว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่สามารถส่งอิทธิพลทางบวกต่อสุขภาวะเชิงอัตวิสัย ($B=.81, p<.05$) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในขณะที่ความเข้มแข็งทางจิตใจสามารถส่งอิทธิพลทางบวกต่อสุขภาวะเชิงอัตวิสัย ($B=1.77, p<.01$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ได้เช่นกัน ส่วนตัวแปรสุขภาวะเชิงอัตวิสัยสามารถส่งอิทธิพลทางลบต่อเจตนาในการลาออก ($B=-.21, p<.01$) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สำหรับผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และความเข้มแข็งทางจิตใจไม่สามารถส่งอิทธิพลต่อเจตนาในการลาออก ($B=.09, p>.05$) และสุขภาวะเชิงอัตวิสัย ($B=-.06, p>.05$) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จากการวิเคราะห์ตัวแปรรูปแบบที่ 2 จึงพบว่า สุขภาวะเชิงอัตวิสัยมีบทบาทการเป็นตัวแปรส่งผ่าน โดยพบว่า สุขภาวะเชิงอัตวิสัยเป็นตัวแปรส่งผ่านอิทธิพลระหว่างการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ไปยังเจตนาในการลาออก และเป็นตัวแปรส่งผ่านอิทธิพลระหว่างความเข้มแข็งทางจิตใจไปยังเจตนาในการลาออกเช่นกัน

การทดสอบสมมติฐาน

จากสมมติฐานข้อที่ 1 การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่มีอิทธิพลทางบวกต่อสุขภาวะเชิงอัตวิสัย โดยส่งอิทธิพลผ่านไปถึงการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 ผลการวิเคราะห์พบว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่สามารถส่งอิทธิพลทางบวกไปยังสุขภาวะเชิงอัตวิสัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=.81, p<.05$) แต่สุขภาวะเชิงอัตวิสัยไม่สามารถส่งอิทธิพลไปยังผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($B=.02, p>.43$) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 พบเพียงการส่งอิทธิพลทางตรงจากการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ไปยังผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($B=.49, p=.00$) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า สุขภาวะเชิงอัตวิสัยไม่เป็นตัวแปรส่งผ่านอิทธิพลระหว่างการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น ผลการวิจัยจึง **ไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1** ซึ่งคาดว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่มีอิทธิพลทางบวกต่อสุขภาวะเชิงอัตวิสัยโดยส่งอิทธิพลผ่านไปถึงการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 ตัวแปรทำนายอธิบายความแปรปรวนในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 6 ($R^2=.06, p<.00$)

จากสมมติฐานข้อที่ 2 การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่มีอิทธิพลทางบวกต่อสุขภาวะเชิงอัตวิสัย โดยส่งอิทธิพลผ่านไปถึงการลดลงของเจตนาในการลาออกของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 ผลการวิเคราะห์พบว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่สามารถส่งอิทธิพลทางบวกไปยังสุขภาวะเชิงอัตวิสัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=.81, p<.05$) และสุขภาวะเชิงอัตวิสัยยังสามารถส่งอิทธิพลทางลบไปยังเจตนาในการลาออกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ($B=-.21, p<.01$) ซึ่งหมายถึง การพบบทบาทการเป็นตัวแปรส่งผ่านของสุขภาวะเชิงอัตวิสัยระหว่างการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และเจตนาในการลาออก โดยการเพิ่มขึ้นของการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ทำให้สุขภาวะเชิงอัตวิสัยเพิ่มขึ้นและส่งอิทธิพลต่อทำให้เจตนาในการลาออกลดลงได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ยังพบว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ไม่สามารถส่งอิทธิพลทางตรงไปถึงเจตนาในการลาออกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($B=-.44, p>.05$) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ตัวแปรสุขภาวะเชิงอัตวิสัยเป็นตัวแปรส่งผ่านแบบเต็มรูปแบบ

(full-mediation variable) ดังนั้นผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 นี้จึง **สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 2** ซึ่งคาดว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่มีอิทธิพลทางบวกต่อสุขภาวะเชิงอัตวิสัยโดยส่งอิทธิพลผ่านไปถึง การลดลงของเจตนาในการลาออกของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 ตัวแปรทำนายอธิบายความแปรปรวน ในเจตนาในการลาออกได้ร้อยละ 32 ($R^2=.32, p<.00$)

จากสมมติฐานข้อที่ 3 การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และความเข้มแข็งทางจิตใจมีอิทธิพลร่วม ทางบวกต่อสุขภาวะเชิงอัตวิสัยโดยส่งอิทธิพลผ่านไปถึงการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน นายร้อยชั้นปีที่ 1 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และความ เข้มแข็งทางจิตใจไม่สามารถส่งอิทธิพลไปยังสุขภาวะเชิงอัตวิสัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($B=-.06, p>.05$) แต่สามารถส่งอิทธิพลร่วมทางลบทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ($B=-.15, p<.01$) ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังนั้น ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 จึง **ไม่สนับสนุนสมมติฐาน ข้อที่ 3** ซึ่งคาดว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และความเข้มแข็งทางจิตใจมีอิทธิพลร่วมทางบวกต่อ สุขภาวะเชิงอัตวิสัยโดยส่งอิทธิพลผ่านไปถึงการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 ตัวแปรทำนายอธิบายความแปรปรวนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 57 ($R^2=.57, p<.00$) แต่พบว่าอิทธิพล ร่วมของการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และความเข้มแข็งทางจิตใจส่งอิทธิพลทางตรงต่อผลสัมฤทธิ์ ทางการเรียนโดยไม่ส่งผ่านสุขภาวะเชิงอัตวิสัยอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากสมมติฐานข้อที่ 4 การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และความเข้มแข็งทางจิตใจมีอิทธิพลร่วม ทางบวกต่อสุขภาวะเชิงอัตวิสัยโดยส่งอิทธิพลผ่านไปถึงการลดลงของเจตนาในการลาออกของนักเรียนนายร้อย ชั้นปีที่ 1 ผลการวิเคราะห์ พบว่า ผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และความเข้มแข็ง ทางจิตใจไม่สามารถส่งอิทธิพลไปยังสุขภาวะเชิงอัตวิสัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($B=-.06, p>.05$) แต่สุขภาวะเชิงอัตวิสัยสามารถส่งอิทธิพลทางลบต่อเจตนาในการลาออกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ($B=-.21, p=.00$) และผลปฏิสัมพันธ์ระหว่างการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และความเข้มแข็ง ทางจิตใจไม่สามารถส่งอิทธิพลทางตรงไปถึงเจตนาในการลาออกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ($B=.09, p>.31$) ดังนั้น ผลการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 จึง **ไม่สนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 4** ซึ่งคาดว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และความเข้มแข็งทางจิตใจมีอิทธิพลร่วมทางบวกต่อสุขภาวะเชิงอัตวิสัย โดยส่งอิทธิพลผ่านไปถึงการลดลงของเจตนาในการลาออกของนักเรียนนายร้อยชั้นปีที่ 1 ตัวแปรทำนาย อธิบายความแปรปรวนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ร้อยละ 57 ($R^2=.57, p<.00$)

สรุปและอภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยโดยรวมมีทั้งส่วนที่เป็นไปตามสมมติฐานและส่วนที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐาน ซึ่งสามารถ อภิปรายผลที่เกิดขึ้นในแต่ละส่วนได้ ดังนี้

ในด้านการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่แนวคิดการปรับตัวของ Cooper-Thomas et al. (2020) พบว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่โดยรวมอยู่ในระดับที่ดี โดยเฉพาะการปรับตัวด้านบทบาท และ ด้านความสัมพันธ์ การปรับตัวที่ดีด้านบทบาททำให้นักเรียนนายร้อยตระหนักเสมอว่าตนเองเป็นใคร รู้ว่า

ตนเองต้องทำสิ่งใด จึงทำให้สามารถใช้ชีวิตเข้ากับระบบได้อย่างปกติสุข ส่วนการปรับตัวด้านความสัมพันธ์ เนื่องจากการฝึกศึกษาในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า เป็นการฝึกศึกษาที่เน้นการปฏิบัติร่วมกันเป็นหมู่คณะ การปฏิบัติใดๆ ย่อมต้องการความร่วมมือร่วมใจจากบุคคลรอบข้าง ไม่ว่าจะเป็นเพื่อนร่วมรุ่นและผู้บังคับบัญชา หากนักเรียนนายร้อยใหม่มีปัญหาด้านความสัมพันธ์จะส่งผลกระทบต่อการดำเนินชีวิตอย่างปกติสุข จากผลการวิจัยที่พบ มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของรุ่งอรุณ วัฒนยากร (2561) ที่ศึกษาเรื่องการศึกษาศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและแนวทางการส่งเสริมการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า ซึ่งพบผลว่า ปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนนายร้อยใหม่สามารถปรับตัวได้ดี คือ การส่งเสริมหลักคุณธรรมแก่นักเรียนนายร้อยซึ่งตรงกับการส่งเสริมด้านบทบาท การมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่ายตรงกับการส่งเสริมด้านความสัมพันธ์ และการสร้างบรรยากาศในการปกครองโดยยึดถือตามระบบเกียรติศักดิ์ อันเป็นการส่งเสริมด้านองค์กร

ในส่วนของความเข้มแข็งทางจิตใจ พบว่า นักเรียนนายร้อยใหม่มีความเข้มแข็งทางจิตใจในภาพรวมอยู่ในระดับที่ดี ซึ่งความเข้มแข็งทางจิตใจที่ดีนี้จะช่วยให้นักเรียนนายร้อยใหม่สามารถเอาชนะอุปสรรคและแก้ปัญหาในห้วงการฝึกตามหลักสูตรนักเรียนนายร้อยใหม่ซึ่งจะต้องถูกจำกัดสิทธิต่าง ๆ และต้องปฏิบัติตามคำสั่งอย่างเคร่งครัด ในบางช่วงเวลาที่เกิดความผิดพลาดล้มเหลวอันเนื่องจากตนเองหรือคนรอบข้างเป็นสาเหตุ ความเข้มแข็งทางจิตใจจะช่วยให้บุคคลสามารถตั้งต้นที่จะเริ่มทำในสิ่งที่ตั้งใจไว้ได้อีกครั้ง ดังนั้นสำหรับผู้ที่ต้องเผชิญกับสถานการณ์ที่มีความกดดันอย่างสูง เช่น ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในภาวะเสี่ยง ผู้ที่กำลังฝึกศึกษาในหลักสูตรที่มีความกดดันจากสภาพแวดล้อมสูง การมีความเข้มแข็งทางจิตใจจะช่วยให้บุคคลสามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อม เอาชนะและฟันฝ่าอุปสรรคอันเกิดจากความกดดันจากสิ่งแวดล้อมภายนอกได้สำเร็จ (Newman & Dale, 2005)

ในด้านสุขภาวะเชิงอัตวิสัย พบว่า นักเรียนนายร้อยใหม่มีสุขภาวะเชิงอัตวิสัยในภาพรวมอยู่ในระดับพอใช้ การที่นักเรียนนายร้อยใหม่มีระดับสุขภาวะเชิงอัตวิสัยอยู่ในระดับพอใช้ เป็นไปได้ว่า นักเรียนนายร้อยใหม่อยู่ในช่วงของการฝึกฝนตามหลักสูตรนักเรียนนายร้อยใหม่ซึ่งมีความกดดันสูงตลอดเวลาและเป็นระยะเวลาาน ดังนั้นการรับรู้สุขภาวะเชิงอัตวิสัยในระดับที่ไม่สูงมากนักจึงเป็นเรื่องปกติที่สามารถเกิดขึ้นได้ อย่างไรก็ตาม หากสุขภาวะเชิงอัตวิสัยของนักเรียนนายร้อยใหม่มีระดับที่ต่ำเกินไปอาจส่งผลให้นักเรียนนายร้อยใหม่เกิดความทุกข์ในการดำเนินชีวิตและอาจนำไปสู่การสูญเสียความสามารถในการฝึกศึกษาจนนำไปสู่การลาออก ดังนั้นการส่งเสริมสุขภาวะเชิงอัตวิสัยของนักเรียนนายร้อยใหม่โดยครูอาจารย์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องจึงมีความจำเป็นเพื่อให้นักเรียนนายร้อยใหม่เกิดความพึงพอใจในชีวิตการเป็นนักเรียนนายร้อยจนสามารถดำรงการฝึกและการศึกษาได้จนจบหลักสูตร การมีสุขภาวะเชิงอัตวิสัยในระดับสูงในการเรียนการฝึก สนับสนุนกับงานวิจัยของ Adler (2016) ที่ได้สร้างโปรแกรมการส่งเสริมการรับรู้สุขภาวะเชิงอัตวิสัยให้กับนักเรียนในประเทศภูฏาน เม็กซิโก และเปรู ซึ่งพบผลว่า การสร้างโปรแกรมเพื่อเสริมสร้างการรับรู้สุขภาวะเชิงอัตวิสัยที่ดีให้แก่นักเรียนจะสามารถส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้ดีขึ้น

สำหรับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตนาในการลาออก พบว่า นักเรียนนายร้อยใหม่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับค่อนข้างดี และมีเจตนาในการลาออกน้อย จากข้อมูลดังกล่าว แสดงให้เห็นว่า ในห้วง

เวลาการฝึกนักเรียนนายร้อยใหม่ นักเรียนนายร้อยใหม่ยังคงสามารถมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่น่าพึงพอใจ และนักเรียนนายร้อยใหม่ส่วนใหญ่มีความต้องการที่จะลาออกอยู่ในระดับต่ำ สาเหตุหนึ่งเนื่องจากการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ที่ยังคงอยู่ในระดับที่ดี มีสุขภาวะเชิงอัตวิสัยที่ไม่แย่งจนเกินไปยังอยู่ในระดับที่สามารถยอมรับและปรับตัวได้ตามผลการวิจัยนี้ หรืออาจเกิดจากปัจจัยที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ ของนักเรียนนายร้อยใหม่ที่ทำให้ผลสัมฤทธิ์อยู่ในระดับค่อนข้างดี เช่น การกำกับอารมณ์และความเข้มแข็งทางจิตใจ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และเจตคติต่อการเรียน (ดำรงค์ เบญจศิริ และคณะ, 2560)

จากการทดสอบที่ไม่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งพบว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่สามารถส่งอิทธิพลทางบวกไปสู่สุขภาวะเชิงอัตวิสัยแต่ไม่สามารถส่งต่ออิทธิพลไปสู่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยไม่ส่งอิทธิพลผ่านสุขภาวะเชิงอัตวิสัย ทำให้ทราบว่า การเพิ่มขึ้นของการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่สามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนายร้อยใหม่เพิ่มขึ้นได้โดยตรง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Bailey and Phillips (2016) ที่ศึกษาแรงจูงใจ การปรับตัว สุขภาวะเชิงอัตวิสัยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของมหาวิทยาลัย ซึ่งพบว่า การปรับตัวที่ดีสามารถทำนายการเพิ่มขึ้นของสุขภาวะเชิงอัตวิสัยและการปรับตัวที่ดีสามารถทำนายการเพิ่มขึ้นของผลการศึกษาได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ดังนั้น แม้ว่าผลการวิเคราะห์จะไม่เป็นไปตามสมมติฐาน แต่การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ยังคงเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและสุขภาวะเชิงอัตวิสัยของนักเรียนนายร้อยใหม่ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า

จากการทดสอบที่เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ซึ่งพบว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่มีอิทธิพลทางบวกส่งไปถึงสุขภาวะเชิงอัตวิสัยได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและสุขภาวะเชิงอัตวิสัยยังสามารถส่งต่ออิทธิพลทางลบไปถึงเจตนาในการลาออกได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยไม่พบการส่งอิทธิพลทางตรงระหว่างการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และเจตนาในการลาออก ซึ่งหมายถึง ตัวแปรสุขภาวะเชิงอัตวิสัยจึงเป็นตัวแปรส่งผ่านแบบเต็มรูปแบบ ผลการวิจัยนี้ทำให้ทราบว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ที่ดีสามารถส่งผลทำให้สุขภาวะเชิงอัตวิสัยดีขึ้นและสุขภาวะเชิงอัตวิสัยที่ดีขึ้นนำไปสู่เจตนาในการลาออกที่ลดลง ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยหลายชิ้นที่พบว่า การปรับตัวที่ดีช่วยทำให้บุคคลเกิดการรับรู้สุขภาวะเชิงอัตวิสัยที่ดีและการรับรู้สุขภาวะเชิงอัตวิสัยที่ดีนำไปสู่เจตนาหรือความต้องการในการลาออกจากองค์กรลดน้อยลง (Bailey & Phillips, 2016; Cooper-Thomas et al., 2020; Van der Vaart et al., 2013) ดังนั้น การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะกำหนดว่า นักเรียนนายร้อยใหม่มีการรับรู้สภาวะความสุขในชีวิตมากน้อยเพียงใดและความสุขนั้นจะเป็นสิ่งที่กำหนดว่าตนเองควรจะลาออกหรืออยู่ต่อในการฝึกศึกษาตามหลักสูตรหรือไม่ หากต้องการให้นักเรียนนายร้อยใหม่มีความสุขในชีวิตและมีเจตนาในการลาออกน้อยลง ความสามารถในการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่จึงเป็นสิ่งที่ควรส่งเสริมเพื่อพัฒนาต่อไป

จากการทดสอบสมมติฐานที่ไม่เป็นไปตามข้อที่ 3 และ 4 ซึ่งพบว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่และความเข้มแข็งทางจิตใจไม่ได้ส่งอิทธิพลร่วมทางบวกผ่านสุขภาวะเชิงอัตวิสัยไปถึงการเพิ่มขึ้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหรือการลดลงของเจตนาในการลาออก แต่ก็พบว่า ความเข้มแข็งทางจิตใจสามารถส่งอิทธิพลต่อการเพิ่มขึ้นของสุขภาวะเชิงอัตวิสัยและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ในขณะที่ ความเข้มแข็งทางจิตใจ

ก็สามารถส่งอิทธิพลต่อเจตนาในการลาออกผ่านสุขภาวะเชิงอัตวิสัย โดยความเข้มแข็งทางจิตใจสามารถทำให้เจตนาในการลาออกลดลงผ่านการเพิ่มสุขภาวะเชิงอัตวิสัยให้สูงขึ้น จากผลการวิจัยนี้ทำให้ทราบว่าความเข้มแข็งทางจิตใจมีบทบาทสำคัญเฉพาะตัวในการเพิ่มสุขภาวะเชิงอัตวิสัยของนักเรียนนายร้อยใหม่ส่งผลให้เจตนาในการลาออกลดลงและยังสามารถทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนนายร้อยใหม่ดีขึ้นได้โดยตรง ซึ่งตรงจุดนี้ทำให้ทราบว่า หากต้องการพัฒนาหรือส่งเสริมให้นักเรียนนายร้อยใหม่มีสุขภาวะเชิงอัตวิสัยที่ดีขึ้น มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีและมีเจตนาในการลาออกน้อยลง การพัฒนาหรือส่งเสริมความเข้มแข็งทางจิตใจให้กับนักเรียนนายร้อยใหม่จึงเป็นตัวเลือกที่ดีกว่าการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่เมื่อเทียบกับจากทั้งผลต่อตัวแปรตามและขนาดของอิทธิพลที่ความเข้มแข็งทางจิตใจมีสูงกว่า

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่มีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการลดเจตนาในการลาออกผ่านการรับรู้สุขภาวะเชิงอัตวิสัย การส่งเสริมการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่จึงมีความจำเป็นอย่างมาก (ตามรูปแบบอิทธิพลที่ 1 และ 2) อย่างไรก็ตาม การส่งเสริมการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ยังสามารถส่งเสริมได้ผ่านการสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจให้กับนักเรียน ซึ่งงานวิจัยนี้พบว่า มีประสิทธิภาพสูงกว่าการใช้การปรับตัวเพียงอย่างเดียว สำหรับแนวทางการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจให้กับนักเรียนนายร้อยใหม่ ครูอาจารย์หรือผู้ที่เกี่ยวข้องสามารถเริ่มทำได้จากในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่การทำให้นักเรียนนายร้อยเกิดการรับรู้ความสามารถในตนเอง มีความเชื่อมั่นในสิ่งที่ตนเองทำและเชื่อว่าตนเองจะทำสำเร็จ (ด้านความสามารถ) พร้อมทั้งทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ที่จะเผชิญกับปัญหาและพยายามแก้ปัญหาให้สำเร็จ แม่ว่านักเรียนจะทำผิดพลาดและล้มเหลวก็ตาม (ด้านความทนทาน) และส่งเสริมให้นักเรียนสามารถที่จะเปลี่ยนแปลงตนเองไปตามสถานการณ์ รู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง และรู้ว่าควรรับความช่วยเหลือจากใครและเมื่อไหร่อย่างเหมาะสม (ด้านการปรับตัว) ทั้งนี้ การส่งเสริมความเข้มแข็งทางจิตใจต่อนักเรียน สามารถทำได้ทั้งในรูปแบบทางการ เช่น การจัดโปรแกรมส่งเสริมความเข้มแข็งทางจิตใจให้กับนักเรียนนายร้อยใหม่ก่อนฝึก หรือการสอดแทรกการเรียนรู้อันตรายวิชาเรียนก็ได้เช่นกัน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

ควรมีการศึกษาในรูปแบบการวิจัยเชิงทดลอง เช่น การพัฒนาโปรแกรมเสริมสร้างความเข้มแข็งทางจิตใจที่มีต่อนักเรียนนายร้อยใหม่ โดยอาจกำหนดให้การปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่หรือความเข้มแข็งทางจิตใจเป็นตัวแปรอิสระ จากนั้นจึงวัดตัวแปรตามคือ สุขภาวะเชิงอัตวิสัย ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตนาในการลาออก โดยอาจศึกษาทั้งในระยะสั้นและระยะยาวตามความเหมาะสม

องค์ความรู้ที่ได้

จากผลการวิจัยทำให้ทราบว่า ความเข้มแข็งทางจิตใจมีอิทธิพลในระดับสูงต่อการส่งเสริมการรับรู้สุขภาวะเชิงอัตวิสัย การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการลดเจตนาในการลาออกของนักเรียนนายร้อยใหม่

ดังนั้นการส่งเสริมให้นักเรียนนายร้อยใหม่มีความเข้มแข็งทางจิตใจผ่านการฝึกอบรมโดยผู้เชี่ยวชาญหรือโดยครูอาจารย์ในชั้นเรียนก็จะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียนนายร้อยในการปรับตัวในการฝึกต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- ดำรงค์ เบญจศิริ, วสันต์ ฉายรัศมีกุล, ตรัยย์เดช ชุมเดช, พันธุ์รัช ศรีทิพพันธุ์, ไพศาล อนุตรานุสรณ์, และ ภัทราวดี มากมี. (2560). ปัจจัยทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยมหา มกุฏราชวิทยาลัย: การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณพระดับ. *RMUTSB ACADEMIC JOURNAL (HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES)*, 2(2), 136-148.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). *การวิจัยเบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 7). สุวีริยาสาสน์.
- รุ่งอรุณ วัฒนากร. (2561). การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลและแนวทางการส่งเสริมการปรับตัวของนักเรียนนายร้อยใหม่ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. *วารสารวิชาการมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า*, 5, 209-242.
- โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า. (2558, 15 ตุลาคม). *หลักสูตรโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า พ.ศ. 2558 (5 ปี)*. <http://www.crma.ac.th/edu/EDU.pdf>
- Adler, A. (2016). *Teaching well-being increases academic performance: Evidence from Bhutan, Mexico, and Peru*. University of Pennsylvania.
- Bailey, T. H., & Phillips, L. J. (2016). The influence of motivation and adaptation on students' subjective well-being, meaning in life and academic performance. *Higher education research & development*, 35(2), 201-216.
- Cooper-Thomas, H. D., Stadler, M., Park, J. H., Chen, J., Au, A. K., Tan, K. W., Paterson, J. N. & Tansley, S. (2020). The newcomer understanding and integration scale: Psychometric evidence across six samples. *Journal of Business and Psychology*, 35(4), 435-454.
- Giangrasso, B. (2021). Psychometric properties of the PERMA-Profiler as hedonic and eudaimonic well-being measure in an Italian context. *Current Psychology*, 40(3), 1175-1184.
- Grotberg, E. H. (1995). *A guide to promoting resilience in children: Strengthening the human spirit*. The Hague, Netherlands: Bernard van leer foundation.
- Hayes, A. F. (2013). Mediation, moderation, and conditional process analysis. *Introduction to mediation, moderation, and conditional process analysis: A regression-based approach*, 1(6), 12-20.
- Newman, L., & Dale, A. (2005). Network structure, diversity, and proactive resilience building: a response to Tompkins and Adger. *Ecology and society*, 10(1), 1-4.
- Rode, J. C., Rehg, M. T., Near, J. P., & Underhill, J. R. (2007). The effect of work/family conflict on intention to quit: The mediating roles of job and life satisfaction. *Applied Research in Quality of Life*, 2, 65-82.
- Seligman, M. (2018). PERMA and the building blocks of well-being. *The journal of positive psychology*, 13(4), 333-335.
- Van der Vaart, L., Linde, B., & Cockeran, M. (2013). The state of the psychological contract and employees' intention to leave: The mediating role of employee well-being. *South African Journal of Psychology*, 43(3), 356-369.
- VanVoorhis, C. W., & Morgan, B. L. (2007). Understanding power and rules of thumb for determining sample sizes. *Tutorials in quantitative methods for psychology*, 3(2), 43-50.
- Xie, Y., Peng, L., Zuo, X., & Li, M. (2016). The psychometric evaluation of the Connor-Davidson resilience scale using a Chinese military sample. *PloS one*, 11(2). <https://doi.org/10.1371/journal.pone.0148843>